

Belediye Gelirleri Kanununa Göre, Verilen Bir Hizmet Karşılığı ve Tarifeye Göre Hesaplanan İlan Tesis Ücretinin Vergi Benzeri Kamu Alacağı Niteliği Taşıdığından Takibinin De Bu Çerçeve de Yapılması Gerektiği

T.C.

DANIŞTAY

9. Daire

Esas: 1987/544

Karar: 1989/1749

Tarih: 25.05.1989

ÖZET: 2464 s. Kanunun 97. maddesi uyarınca, verilen bir hizmet karşılığı ve tarife ye göre hesaplanan ilan tesis ücretinin vergi benzeri kamu alacağı niteliği taşıdığından anılan kanunun 98. maddesi kapsamına girdiği Hk.

(2464 sayılı BGK. m. 14, 97)

KARAR METNİ:

Temyiz isteminde Bulunan : Büyükşehir Belediye Başkanlığı

Karşı Taraf : Anonim Şirketi

istemin Özeti : "in çeşitli semtlerindeki yeşil sahalar etrafında asılı bulunan reklam levhalarından dolayı ilan ve tesis ücretinin ödenmediğinin yoklama tutanağı ile saptanması üzerine yükümlüden istenilen ağır kusur cezalı ilan ve tesis ücretine karşı açılan davayı; 213 s. Vergi Usul Yasasının 1. maddesinde, bu yasa hükümlerinin ikinci maddede yazılı olanlar dışında, genel bütçeye giren vergi, resim ve harçlar, İl Özel idarelerine ve belediyelere ilişkin vergi, resim ve harçlar ile sözü edilen vergi, resim ve harçlara bağlı olan vergi resim ve zamlar hakkında uygulanacağının hükme bağlandığı, sair taraftan, 2464 s. Belediye Gelirleri Kanunu'nun 98. maddesinde, bu Kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde, Belediye Gelirleri Kanununa göre alınacak vergi, resim, harç ve katılma payları hakkında 213 s. Vergi Usul Yasası ile 6183 s. Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Yasa ve bunların ek ve tadilleri hükümlerinin uygulanacağının hükme bağlandığı, dava dosyasının incelenmesinden, iptali istenen vergi ve ceza ihbarnamelerinin konusu olan reklam tesis ücretinin, vergi, resim, harç, katılma payı ve benzeri mali yükümlerden sayılmayıp ilgililerin isteği doğrultusunda yapılan sözleşmeden doğması sebebiyle 213 ve 6183 s. Kanun hükümlerine göre takibi mümkün bulunmadığı ve bu sebeple ihbarname düzenlenmesinde kanuna uyarlık bulunmadığının anlaşıldığı gerekçesi ile kabulüne ait Vergi Mahkemesinin 5.11.1986 tarih ve 1986/340 s. kararının; tarhiyatın kanuni olduğu ileri sürülerek bozulması isteminden ibarettir.

Savunmanın Özeti: Cevap verilmemiştir.

Savcı Yuva Ertan'ın Düşüncesi: Uyuşmazlıkta, yükümlü şirkete ilişkin reklam panolarının Belediyece belirlenen yerlere konulması suretiyle reklam levhalarının konulduğu yerin kullanılmasından dolayı 2464 s. Kanunun 97. maddesi gereğince tarife ile tespit edilen miktarlara göre reklam tesis ücreti hesaplanarak yükümlü şirket adına tahakkuk ihbarnamesi (ağır kusur cezalı) düzenlenip tebliğ edilmiş", vergi mahkemesince istenen reklam tesis ücretinin vergi, resim, harç, katılma payı ve benzeri mali yükümlülük olmayıp, ilgililerin isteği doğrultusunda yapılan sözleşmeden doğan bir ilişki olması sebebi ile 213 ve 6183 s. Kanun hükümlerine göre takibi mümkün bulunmadığından, bu konuda ihbarname düzenlenemeyeceği gerekçesiyle ihbarnamenin iptal edilmesine karar verilmiş olup, bu kararın Belediyece temyizen tetkiki istenilmektedir.

Anlaşmazlık konusu olayda, her ne kadar reklam levhalarının konulduğu yerin kullanılmasına karşılık olarak istenen "Reklam tesis ücreti için 2464 s. Kanunun 98. maddesi gereğince vergi, resim, harç ve katılma payı olmaması sebebiyle 213 s. Vergi

Usul Yasası uygulanamayacağı gibi, bu madde ve 6183 s. Kanunun 1. maddesi gereğince reklam levhası koymak için yükümlü şirkete yer tahsisinin amme hizmeti tatbikatından mütevellik olmaması sebebiyle 6183 s. Kanun da uygulanamazsa da istenen ücretin Belediyece yapılmış bir hizmet karşılığı değil, yer tahsisi dolayısıyla ortaya çıkan özel hukuk ilişkisinden doğan bir alacak olması karşısında idari yargı görevi dahilinde bulunmamaktadır.

Bu sebeple vergi mahkemesinde görevsizlik kararı verilmesi gerekirken, ihbarnamenin iptal edilmesine karar verilmesi isabet görülmediğinden belediye temyiz isteğinin kabulü ile vergi mahkemesi kararının bozulması gerekeceği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Dairesince Savcının ve Tetkik Hakimi Yaşar Uğurlu'nun yazılı ve sözlü görüş ve düşünceleri alındıktan sonra işin gereği görüşüldü:

Uyuşmazlık; yükümlü şirkete ilişkin reklam panolarından dolayı ilan ve tesis ücretinin, ödenmediğinin yoklama tutanağı ile tespiti üzerine 2464 s. Yasanın 97. maddesi gereğince tarife ile tespit edilen miktar üzerinden istenen ağır kusur cezalı ilan tesis ücretine karşı açılan davayı kabul eden mahkeme kararının bozulması isteminden ibarettir.

2464 s. Belediye Gelirleri Kanunu'nun 97. maddesinde Belediyelerin bu Kanunda harç veya katılma payı konusu yapılmayan ve ilgililerin isteğine bağlı olarak ifa edecekleri her türlü hizmet için belediye meclislerince düzenlenecek tarifelere göre ücret almaya yetkili oldukları hükme bağlanmıştır.

Dava konusu olayda Belediye tarafından istenen ilan tesis ücretinin, yukarda sözü edilen kanunun 97. maddesi uyarınca verilen bir hizmet karşılığı belediye meclislerince düzenlenen tarifeye göre hesaplandığı, vergi ve benzeri kamu alacağı niteliği taşıdığı ve belediyenin gelirleri arasında sayıldığı anlaşıldığından, olayda 2464 s. Yasanın 98. maddesinin uygulanmasında kanuni isabetsizlik görülmemiştir. Bu sebeple vergi mahkemesinin aksine bir gerekçe»ile davayı kabul etmesinde kanuni isabet bulunmamaktadır.

Esasa gelince, dosyada mevcut belgelerden, davacı şirket tarafından 1981 yılında

..... meydanındaki saat kulesi etrafına, imal ve montajı kendilerine ilişkin olmak üzere çiçeklik yapılması ve üzerine reklam levhalarının konulması amacıyla davacı şirket adına hareket eden Limitet şirketinin, herhangi bir ücret alınmaması talebiyle davacı

belediyeye başvurduğu. Hesap işleri Müdürlüğünden 23.11.1981 günlü mütalaayı alan Belediye Encümeninin 23.11.981 tarih ve 5486 s. kararla; 2464 s. Belediye Gelirleri Yasasının ilan ve reklam vergisini düzenleyen ikinci bölümünde yer alan, istisna ve muafırları belirleyen 14 üncü maddede şumulüne girmedüğinden ilan ve reklam vergisinin alınması kaydıyla talebi kabul ettiğı, daha sonra devamlı bakımının yapılmadığı gerekçesiyle sözü edilen meydandaki çiçeklik ve üzerindeki reklam levhalarının idarece sökülerek şehrin başka bir yerindeki yol kenarına doğrudan idare tarafından yerleştirildiğı ve ilan ve reklam vergisi dışında bu defa ayrıca ağır kusur cezalı ilan ve tesis ücretinin istendiğı anlaşılmaktadır. 1986 yılı için yükümlü şirket adına salınan kusur cezalı ilan ve reklam vergisine karşı açılan dava kısmen kabul edilerek reddedilen kısım da ödenmiştir. Belediye Encümeninin 1981 yılında verdiğı kararla ilan ve reklam vergisi dışında herhangi bir ücret alınmayacağı kararlaştırıldığına ve çiçeklik ve panolar, yükümlünün muvafakati aranmaksızın doğrudan idare tarafından sökülerek başka bir yere yerleştirildiğine nazaran vergi dışında ilan ve tesis ücreti istenmesinde hukuki isabet bulunmamaktadır.

Açıklanan sebeplerle sonucu itibariyle yerinde olan idare Mahkemesinin 5.11.1986 tarih ve 1986/340 s. kararının bozulmasına yönelik temyiz isteminin reddine, 9.200.- TL. ilam harcının temyiz isteminde bulunandan alınmasına, 25.5.1989 tarihinde oybirliğı ile karar verildi.

Kaynak: DKD Sayı:76-77 Sayfa:608

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres: Çetin Emeç Bulvarı Hürriyet Cad. No: 2/12 Çankaya ANKARA